

 Växjö kommun	Rehabilitering/stöd efter Covid-19 inom kommunal hälso- och sjukvård i Region Kronoberg.	
	Diarienummer	Sida 1 (4)
Framtagen av: Representant för medicinskt ansvarig för rehabilitering i kommunerna i Kronobergs län, <i>MAR Alvesta kommun</i> . Representant från chefsnätverket för kommunernas rehabiliteringsenheter i Kronobergs län. <i>Avdelningschef Kommunrehab Växjö.</i>	Utgåva 1	Ersätter
Godkänd och fastställd av Medicinskt ansvarig för rehabilitering i respektive kommun.	Fastställd 2020-12-11	Giltig från 2020-12-11

**Komplettering med det kommunala perspektivet av den riktlinje Region Kronoberg tagit fram 2020 06 01
”Rehabilitering/stöd efter Covid-19 i Region Kronoberg”**

Rehabilitering inom kommunal hälso- och sjukvård

Rehabiliteringsbehov kan uppmärksammas via annan vårdgivare, patienten själv, närstående eller någon i teamet runt patienten. Varje enskild rehabiliteringsprofession bedömer patientens funktion och rehabiliteringsbehov samt vilken insats som behövs individuellt för varje patient. Vid stora rehabiliteringsbehov med specifika rehabiliteringsinsatser kan rehabiliteringsplan/vårdplan upprättas tillsammans med patient ev närstående och professionerna i teamet. Arbetsterapeuter och fysioterapeuter/sjukgymnaster besöker patienten när det bedöms viktigt för insatsen. Insatserna kan också vara handledande/instruerade till patient eller personal föra att begränsa antalet personer runt individen eller för att det är mer ändamålsenligt att delegera uppgiften. Kontakta patientansvarig sjuksköterska för information om patientens medicinska status inför hembesök. Vid hembesök är det viktigt att skyddsutrustning används enligt riktlinje. Lokal anpassning utifrån Kunskapsstöd från Socialstyrelsen, Dnr 4.3 - 14599/2020. För professionsspecifik information, vg. se lokala rutiner inom respektive kommun.

Bedömning/rehabiliterande insatser	Personal	Försiktighetsåtgärder
Andningsfrämjande och sekretmobiliserande tekniker. Förebyggande åtgärder.	➤ Fysioterapeut Fysioterapeut och/eller arbetsterapeut kan instruera omvårdnadspersonal/patient om vikten av: <ul style="list-style-type: none"> • Lägesförändringar • Mobilisering • Andningsträning med djupandning för ökning av lungvolym. För patienter med slemhosta kan andningsträning i slemmobiliserande syfte i form av djupandning, sluten-läpp-andning eller motståndsandning vara aktuell.	Använd BA-tube/PEP-flöjt Undvik PEP-flaska med vatten på grund av smittorisken vid aerosolbildning. Viktigt med täta uppföljningar och dosering.

Insatser vid röstproblem	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Logoped <p>Har patienten kvarstående röstproblem sker fortsatt behandling av logoped på CLV/LL eller Rehabiliteringskliniken.</p>	
Trygga säkra förflyttning. Fallrisk.	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fysioterapeut ➤ Arbetsterapeut <p>Möta upp vid hemgång eller ny bedömning till följd av förflyttningsstatusändring under/efter Covid -19. Se över förflyttningar och minimera fallrisk.</p>	Personen som har eller har haft Covid-19 kan vara mycket trött.
Insatser vid mobilisering och fysisk träning	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Fysioterapeut <p>Fysiskfunktionsförmåga t ex gång, balans, kondition, styrka.</p> <p>Utförs tillsammans med fysioterapeut eller delegerad/instruerad personal. Bevaka att personen återerövrar tidigare självständighetsnivå så långt det är möjligt.</p>	Observera om patienten får yrsel, andningssvårigheter eller andra symtom under aktivitet. Använd vid behov Saturationsmätare/ pulsoxymeter
Aktiviteter i dagliga livet	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Arbetsterapeut <p>Inled med träning av dagliga aktiviteter med inriktning på energibesparing vid aktivitetsutförande.</p> <p>Arbetsterapeut kan instruera omvårdnadspersonal om vikten av:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ADL-träning • Hjälpmedelsanvändning och behov av nya hjälpmedel 	Observera om patienten får yrsel, andningssvårigheter eller andra symtom under aktivitet
Bedömning/förskrivning vid hjälpmedelsbehov	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Arbetsterapeut ➤ Fysioterapeut <p>Prova ut tex en komfortullstol för att möjliggöra att sitta uppe även korta stunder och för att kunna ändra position.</p> <p>Fysioterapeut och/eller arbetsterapeut kan instruera omvårdnadspersonal om vikten av: Hjälpmedelsanvändning och ev behov av nya hjälpmedel. Uppföljning bedömning om det ökade hjälpmedelsbehovet kvarstår över tid.</p>	Hjälpmedel rengörs enligt lokal rutin
Insatser vid kognitiv nedsättning och psykologisk påverkan	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Patientansvarig läkare ➤ Psykosocial resurs, Regionens primärvård. <p>Diagnosen PTSD kan ställas först sex månader efter traumat men har patienten stor påverkan på funktionsnivå på grund av PTSD-liknande symtom kan remiss till psykiatri övervägas.</p> <p>Vid misstanke om påfallande kognitiv nedsättning skickas remiss till Rehabiliteringskliniken</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Arbetsterapeut <ul style="list-style-type: none"> • Patienten kan följas upp genom en aktivitetsbedömning för att utreda kognitiv förmåga. • Erbjudas stöd och vid behov hjälpmedel för t.ex kommunikation, minne, planerings- och initiativförmåga. 	
Insatser vid dysfagi	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Logoped 	

	Ingen insats aktuell i primärvården. Behandling sker hos logoped i öppenvård, CLV/ LL eller på Rehabiliteringsklinik.	
Insatser vid nutritionsbehandling	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Arbetsterapeut och fysioterapeut • Åtgärder för ett bra och stabilt sittande med upprätt bål för att underlätta sväljning och andning. • Handledande åtgärder för att öka självständigheten vid måltidssituationen. Rehabiliterande/kompensatoriska åtgärder. • Konsulterande gällande åtgärder av måltidsmiljö ur ett bla kognitivt perspektiv. ➤ Dietist i öppenvård • Är ansvarig för nutritionsbehandling i ordinärt boende. Sjuksköterska kommunal hälso- och sjukvård är ansvarig för nutritionsstatus när patienten har hemsjukvård i ordinärt boende och kontaktar dietist på Regionens hälsoenhet vid behov av nutritionsbehandling. ➤ Sjuksköterska i kommunal hälso- och sjukvård • Ansvarig för nutritionsbehandling på särskilt boende och kontaktar dietist på Lasaretsrehab om patienten har en pågående kontakt där t ex ärenden där sondmat har ordinerats från dietist. • Ansvarig för nutritionsbehandling inom området funktionsnedsättning och kontaktar dietist inom vuxenhabiliteringen eller inom vuxenpsykiatri om patienten har pågående dietistkontakt där. 	

Kompetens och samordning: Rehabiliteringsbehov identifieras utefter patientens besvär/bild och funktionsnivå. Olika kompetenser kan behöva samverka för att generera en optimal rehabiliteringsprocess. Vid behov sker en samverkan med professioner i regionen. I vissa fall behövs en samordnad individuell plan (SIP) för att tillgodose individens behov.

Skyddsutrustning vårdhygien: Vårdpersonal som har kontakt med en misstänkt smittad patient ska följa gällande rutin, [Coronavirus disease 2019 \(Covid-19\) - vårdhygienisk rutin](http://dokpub.regionkronoberg.se/OpenDoc.aspx?Id=173211). <http://dokpub.regionkronoberg.se/OpenDoc.aspx?Id=173211>
Se även lokala rutiner i respektive kommun.

Utbildning: Patienten bedöms och behandlas utifrån besvär samt funktionsnedsättning och aktivitetsbegränsning. Respektive profession och kommuns respektive rehabiliteringsriktlinje/vårdprogram.

Utnyttja befintliga Webbutbildningar och kundskapsplattformar för Covid-19 eller lokala kliniska riktlinje utifrån respektive profession.

Referenser:

<https://www.socialstyrelsen.se/coronavirus-covid-19/stod-till-halso-och-sjukvard/kommunal-halso-och-sjukvard/>

Rehabilitering i samband med covid-19 i primärvården 2020-05-15 Dnr 4.3-14599/2020 Art.nr: 2020-11-7017 <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2020-11-7017.pdf>

Rehabilitering i samband med covid-19 i slutenvården 2020-05-15 Dnr 4.3-14599/2020 Art.nr: 2020-11-7019 <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2020-11-7019.pdf>

Planeringsstöd och beräkningsverktyg för beslutsfattare. Beräkningsverktyg för eftervård bilaga 1 <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2020-11-7010-berakningsverktyg.pdf>